

følte sig kaldet til at forsvare den Betænkning, som deres Partifæller har afgivet, uanset om den kan forsvares eller ej (Afbrydelse) altsaa set fra de Synspunkter, jeg har nævnt.

Naar der saa blev talt om, at det slet ikke var den samlede sønderjydske Befolkning, der holdt paa den Retstilstand, vi har med Hensyn til Præstegaardsjorderne dernede, men at der kunde fremføres mange Eksempler paa det modsatte — det ærede 2det Medlem for 5te Kreds havde hørt mange Røster i modsat Retning —, saa er der ingen Tvivl om det. Det giver Henvendelsen fra Husmandsorganisationerne jo ogsaa Udtryk. Jeg vil ikke bestride Husmandsorganisationernes Ret til at fremsætte Ønsker; men jeg vil bestride deres Ret til at fremsætte Krav, for de har intet Retsgrundlag derfor. De har selvfølgelig altid Ret til at fremsætte deres Ønsker om at faa Lovgivningen formet saadan og saadan, men de kan ikke sige, at de har Krav paa det; thi der er ingen Baggrund for Kravet derom; et Retsgrundlag er i denne Forbindelse ikke til Stede. Jeg har selvfølgelig aldrig sagt, at der ikke var et Menneske i de sønderjydske Landsdele, som ikke ønskede Loven af 4. Oktober 1919 indført. Det, der i denne Forbindelse er Tale om, er: Hvad ønsker Repræsentationerne for Menighederne dernede? Det ærede 7de Medlem for 5te Kreds udtalte, at han saa paa dette Forslag fra sociale og nationale Synspunkter, men det var meget betegnende for det ærede Medlem, at han glemte at nævne de kirkeøkonomiske, og det er netop derudfra, jeg ser paa dette Forslag; man kan ikke gaa de kirkeøkonomiske Interesser for nær. Det er Forskellen i vor Betragtning. Jeg vil ikke lave social Lovgivning paa Kirkeøkonomiens Bekostning, selv om det skulde bidrage aldrig saa meget til national eller social Fremgang. Der er her Tale om et Omraade, som i høj Grad vedkommer den danske Befolknings fremtidige Liv heroppe og dernede, saa jeg maa se med selvstændige Øjne paa det, uanset hvad der i Fortiden er sket herhjemme paa dette Omraade.

Det ærede 2det Medlem for 5te Kreds ironiserede lidt over min Mappe. Jeg skal gerne gøre det ærede Medlem bekendt med Mappens Indhold. Det viser, at i hvert eneste Tilfælde er det for Præstegaardsjordernes Vedkommende dernede fastslaaet, at de — med Undtagelse af to Sogne, som tidligere har været inde under Flensborg — er indført i Grundbogen som tilhørende

Menighederne eller Præsteembederne i de sønderjydske Landsdele.

Saa ankede det ærede 2det Medlem for 5te Kreds over, at jeg bestred Kirkeministeriets Ret og hang mig i Bogstavet paa dette Omraade, medens jeg paa andre Omraader vilde have Lovens Mening frem. Jeg har ikke bestridt Kirkeministeriets juridiske Ret til at sige: Vi giver kun Tilladelse til at bortforpagte Præstegaardsjorderne for 1 Aar. Jeg har bestridt den moralske Ret, fordi det er en upraktisk Foranstaltning, fordi Bortforpagtning, efter at Kirkeministeriet har taget den Stilling til Spørgsmaalet, er umulig. Dermed er selvfølgelig understreget netop det, jeg hævdede, at Kirkeministeriet derigennem har forsøgt at anvende Tvang overfor Udstykningsmulighederne dernede, fordi Menighederne ikke har kunnet faa Lov til at bortforpagte Jorderne for et længere Tidsrum end eet Aar ad Gangen. Det staar jeg selvfølgelig ved fuldt ud.

Naar det ærede 2det Medlem for 5te Kreds saa talte om Husmandsorganisationernes Medvirken ved Udstykningen af Præstegaardsjorderne i de sønderjydske Landsdele, er det selvsagt noget, der flyder af, at kun den, der har Ejendomsretten, kan udbyde Jorden. Det er i Virkeligheden saaledes, at de sønderjydske Menigheder har denne Ret, som man ikke skal bestride, og som man ikke skal fratage dem, medmindre det kan ske ved fuldstændig frivillig Overenskomst.

Det ærede Medlem var inde paa, at jeg muligvis vilde sinke Lovforslagets Behandling i dette høje Ting eller i det kommende Udvalg, saaledes at der ikke var nogen Mulighed for at føre det igennem i denne Samling. Det er absolut ikke min Hensigt. Jeg vil gerne paa Realiteternes Grundlag optage en Forhandling om dette Spørgsmaal, og jeg maa ønske, at den vil føre til et Resultat, saaledes at hele Sagen kan komme ind i et roligere Leje, end den i Øjeblikket er i, og hvad jeg kan medvirke dertil, vil jeg gerne yde under Forudsætning af, at der ikke gøres Indgreb i de sønderjydske Menigheders Rettigheder i saa Henseende. Jeg haaber, at der skal kunne naas et Resultat, som i hvert Fald forbedrer den bestaaende Tilstand.

Det ærede Medlem kunde ikke rigtig forstaa, at jeg kunde have noget imod, at Præstegaardsjorderne blev afhændet til Ejendomsskyldværdien — Værdien var dog fastsat som for Jord i middelgod Kultur, hørende til middelstore Bøndergaarde. Det er rigtigt, at Værdien skattemæssigt er